

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

Implementarea Strategiei de dezvoltare trebuie realizată prin intermediul unui sistem de măsuri concrete – politice, juridice, financiar-economice și organizatorice, alcătuite în baza indicatorilor calitativi și cantitativi – macroeconomici, demografici, sociali, tehnologici, economici externi, ecologici, etc. Un astfel de sistem de acțiuni trebuie să fie pus la temelia politicii economice a statului, determinată și realizată de către Președinte, Parlament și Guvern.

Sarcina principală a politicii de stat în perioada 1998-2005 trebuie să fie asigurarea creșterii economice stabile (cel puțin 4-5% a PIB), dezvoltarea potențialului de producție și creșterea veniturilor populației, eliminarea pericolelor interne și externe pentru securitatea economică a țării.

Deoarece sistemul social-economic al țării reprezintă o structură ierarhică complicată, în calitate de obiecte ale politicii de stat apar relații de nivel diferit:

- familia și personalitatea – interesele fiecărui cetățean;
- nivelul microeconomic – agenții economici;
- nivelul regional;
- nivelul macroeconomic – interesele țării în întregime.

Interesele statului și constrângerile externe determină necesitatea activizării desfășurării reformelor în anii 1998-2000, care poate deveni o “*perioadă critică*”; sunt necesare reforma puterii de stat - schimbări instituționale, aprofundarea reformelor structurale, menținând totodată stabilitatea macroeconomică.

În scopurile asigurării *continuității politicii economice* pe întreaga perioadă 1998-2005 și coordonării acțiunilor întreprinse, cele mai importante probleme ale politicii macroeconomice și reformelor structurale sunt însumate în *matrice*.

Versiunea propusă a matricei poartă un caracter preliminar. La elaborarea programului guvernamental se presupune corectarea și completarea matricelor cu participarea ministerelor, departamentelor de stat și a organelor administrației publice.

Concomitent, trebuie să fie luate în considerație acordurile (memorandumurile) Guvernului Republicii Moldova cu organizațiile internaționale și țările donatoare privind asistența financiară și tehnică externă în promovarea reformelor.

5.-1. Obiectivele și prioritățile Strategiei

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Concepția strategiei, obiectivele și prioritățile	Hotărârea Guvernului cu privire la adoptarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a Republicii Moldova pentru 1998-2005 și măsurile de realizare a ei.	Examinarea variantei inițiale a Strategiei la Colegiul Ministerului Economiei și Consiliul de observatori al CISR. Discuții, rectificarea și prelucrarea proiectului Strategiei cu participarea ministerelor și departamentelor guvernamentale, Băncii Naționale a Moldovei. Examinarea în Guvern a proiectului Strategiei de dezvoltare socio-economică a Republicii Moldova până în anul 2005 (prezentat de Ministerul Economiei și Reformelor).	decembrie 1997 dec. 1997 - ian. 1998 feb. 1998
Scenariile dezvoltării macro-economice	Scenariile macro-economice pentru perioada 1998-2000-2005	Elaborarea și rectificarea (CISR, Ministerul Economiei și Reformelor, Ministerul Finanțelor, BNM) macro-scenariilor și mecanismelor de realizare a lor luând în considerație obiectivele și factorii de dezvoltare a Republicii Moldova.	martie- mai 1998
Direcțiile principale ale reformelor structurale	Restructurarea sectoarelor principale ale economiei naționale	Modificări legislative și instituționale. Concretizarea reformelor structurale în sectoarele economiei naționale.	1998-2000 1998

5.3-1. Indicatorii macroeconomici

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Politica macro-economică	Creșterea PIB real (conform scenariului optimist)	Atingerea unei creșteri a PIB real nu mai mici de: 3% în 1998 4% în 1999 4.5% în 2000 5% în 2001 5% în 2002 5% în 2003 4.5% în 2004 4.5% în 2005	1998-2005
	Rata inflației (conform scenariului optimist)	Rata anuală a inflației nu trebuie să depășească: 10% la sfârșitul anului 1998, 8% la sfârșitul anului 1999, 8 % la sfârșitul anului 2000, 7 % la sfârșitul anului 2001, 6 % la sfârșitul anilor 2002-2005.	1998-2005
	Investițiile străine directe (conform scenariului optimist)	Încurajarea investițiilor directe pentru a atinge un volum al investițiilor străine în economia Moldovei de cca. 80 milioane USD în 1998, nu mai puțin de 100 milioane USD în perioada 1999-2002, cu majorarea continuă până la 200 milioane USD în 2005.	1998-2005

5.-3.2 Constrângeri externe

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Politica macro-economică	Procedurile de export	Simplificarea la maxim a procedurilor de export, crearea unor reguli simple, clare și stabile pentru toți exportatorii. Reducerea controlului direct de stat al exportului – licențierea trebuie să devină un mijloc de evidență și nu un control suplimentar sau o modalitate de extorcare de mită; Concesiunile fiscale acordate exportatorilor trebuie să favorizeze raportarea completă a tranzacțiilor și maximizarea efortului de export; Crearea unor agenții speciale care să ofere servicii exportatorilor; de ex. a unei agenții de asigurare a exportului (non-profit, Guvernul alocă inițial mijloacele respective, în continuare însă se pot percepe contribuții din partea exportatorilor pentru asigurare); Introducerea unor astfel de facilități fiscale și financiare pentru investitorii de capital ca deprecierea accelerată a anumitor fonduri fixe, credite preferențiale și chiar alocări de fonduri nerambursabile.	1998-2005
	Orientarea exportului	Orientarea exportului spre piețele relativ facile din Est este pe termen lung o tactică falimentară, deoarece lipsa unei concurențe dure pe aceste piețe din partea Occidentului este doar un fenomen temporar, care la moment favorizează țara. În cazul în care situația se va schimba, Moldova riscă să piardă și piețele din Est. De aceea, în pofida dificultăților existente, orientarea exportului spre Vest trebuie să reprezinte o cale prioritară.	
	Optimizarea structurii importurilor	Elaborarea măsurilor pentru modificarea structurii importurilor în scopul ameliorării balanței comerciale a țării; Încurajarea importurilor tehnice – linii tehnologice, echipament etc., în special din contul investițiilor străine; Reducerea importurilor energetice din contul ameliorării eficienței utilizării energiei, economisirea energiei și încurajarea utilizării surselor alternative de producere a energiei.	
	Reducerea barterului	Reducerea volumului tranzacțiilor barter, în special a celor cu statele CSI, care aduc prejudicii serioase bugetului, nefiind posibilă evidența lor.	

5.-3.3 Politica monetară, de credit și valutară a BNM

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Politica monetară, și de credit	Creditele BNM Guvernului	BNM nu trebuie să admită acordarea creditelor Guvernului pentru finanțarea deficitului bugetar	Din 1998
	Noile instrumente ale politicii monetar-creditare	În anul 1998 se prevede intensificarea implementării noilor instrumente financiare ale politicii monetare: operațiunile pe piața deschisă și facilitățile lombard, care se prevede că vor substitui licitațiile creditare către 1 ianuarie 1999.	1998-1999

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

Politica valutară	Cursul de schimb	Limitarea aprecierii continue în termeni reali a leului moldovenesc față de dolarul SUA, ca politică ce descurajează exporturile țării. Aplicarea unei politici mai flexibile de curs: se consideră oportună o <i>depreciere nominală</i> anuală a leului moldovenesc față de dolarul SUA în așa fel ca rata <i>reală efectivă</i> a lui să fie la cota de cca. 99%, sau -1%, adică să indice o depreciere reală mică a leului în raport cu valutele principalelor parteneri comerciali ai țării	Din 1998
	Regimul valutar	Asigurarea treptată a convertibilității contului de capital: • scoaterea restricțiilor cu privire la transferarea mijloacelor valutare peste hotare pentru persoanele fizice – fixarea unor plafoane la suma transferată în loc de restricțiile în vigoare. • înlăturarea plafonului de scoatere a valutei străine în numerar pentru persoane fizice. • permisiunea persoanelor fizice de a deschide conturi în valută peste hotarele țării	1998-2005
	Reglementarea valutară	Să li se permită persoanelor juridice să deschidă conturi (în lei moldovenești și valutare) la mai multe bănci comerciale	1998

5.-3.4 Politica bugetar-fiscală

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Bugetul public național	Concepția reformei fiscale în Republica Moldova	Implementarea Concepției reformei fiscale în Republica Moldova conform Hotărârii Parlamentului	1998 - 1999
	Standardele naționale ale evidenței contabile	Implementarea standardelor naționale ale evidenței contabile în toate ramurile economiei naționale	1998
	Reforma infrastructurii instituțiilor finanțate de la buget	Diminuarea rolului statului în economia națională, determinată de stabilirea relațiilor de piață, necesită reexaminarea structurii Guvernului, realizarea reformei teritorial - administrative, reforma instituțiilor de protecție socială și de menire social - culturală, reforma organelor de forță	1998 - 1999
	Asigurarea transparenței achizițiilor de bunuri și servicii pentru necesitățile publice	Implementarea Legii cu privire la achizițiile de stat, adoptată în anul 1997. Organizarea tenderelor publice cu un înalt grad de liberă concurență și transparență	1998
	Asigurarea unei administrări fiscale eficiente, puțin costisitoare, cu un randament înalt la crearea bugetului public național	Computerizarea complexă a Serviciului Fiscal, utilizarea Registrului contribuabililor, conlucrarea cu organele de interne și judecătorești	1998 - 2000
	Facilități fiscale	Eliminarea facilităților fiscale, inclusiv a celor individuale	1998 - 2000
	Creditarea din buget sau sub garanția bugetului	Diminuarea și eliminarea treptată a creditării unor activități sau agenți economici din buget sau sub garanția bugetului. Eliminarea fondului pentru garanții guvernamentale din bugetul de stat	1998 - 1999

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

	Introducerea metodei de calcul și încasare a taxei pe valoarea adăugată după principiul destinației	Adoptarea unei noi legi cu privire la taxa pe valoarea adăugată în cadrul Codului Fiscal, care ar stabili principiul destinației ca bază pentru calculul și încasarea TVA și implementarea ei cât mai urgent posibil	1998
	Deficitul bugetar și datoria publică	Promovarea unei politici dure în domeniul dat, care ar asigura diminuarea nivelului deficitului bugetar ca raport către PIB, iar datoria publică ar fi în parametri admisibili	1998 - 2005
	Împrumutul public	Studierea raportului optim între sursele interne și sursele externe de finanțare a deficitului cu scopul diminuării intervenției statului pe piața financiară internă, astfel contribuind la diminuarea dobânzii bancare, și diminuarea cheltuielilor pentru deservirea datoriei publice	1998 - 2000
	Decontările reciproce și tranzacțiile barter	Eliminarea decontărilor reciproce și a tranzacțiilor barter, cu scopul eliminării presiunii asupra bugetului, precum și cu scopul eliminării denaturărilor fluxurilor financiare din economie	1998
	Deturnarea de fonduri bugetare	Operarea modificărilor în legislația Republicii Moldova pentru stabilirea unor responsabilități penale, administrative pentru utilizarea mijloacelor bugetare în alte scopuri decât cele prevăzute în buget	1998 - 1999

5.-3.5 Politica investițională

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Cadrul legislativ și instituțional	Ameliorarea mediului investițional, stabilitatea și transparența reglementării și politicii economice a Moldovei	Stimularea activității băncilor comerciale vizând creditarea pe termen lung a sectoarelor reale (subsidarea ratelor de dobândă la împrumuturi, diferențierea mărimilor alocărilor în fondurile de rezervă ale băncilor, etc.); Dezvoltarea rețelei de structuri ce se specializează pe finanțarea investițională - banca de investiții, companiile de leasing, orientarea instituțiilor de finanțare nebancare spre activitatea investițională (fondurile investiționale de privatizare, companiile de asigurare, fondurile de pensii); Repatrierea capitalului - mijloacelor, care deși se consideră străine, pot fi o sursă considerabilă de finanțare a economiei Moldovei; Simplificarea procedurilor tenderelor conform proiectelor individuale de privatizare contra bani și de asemenea a procedurilor pentru investițiile de portofoliu, procurarea acțiunilor întreprinderilor moldovenești de către investitorii străini; Dezvoltarea sistemului de asigurare a investițiilor.	Din 1998
Investițiile interne	Transformarea acumulărilor întreprinderilor și ale populației în investiții	Elaborarea și realizarea "politicii de stat a depunerilor", care ar permite întreprinderilor și populației să acumuleze resurse și să le transforme în investiții. Pentru aceasta sunt necesare schimbări în politica fiscală, sfera de credit, politica beneficiului, asigurarea riscurilor etc. Stimularea investițiilor private în sectorul locativ: emiterea cambiilor locative, efectuarea	Din 1998

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		licitațiilor, creditarea ipotecară. Mecanismul amortizării accelerate și controlul asupra utilizării mijloacelor de amortizare cu scop bine determinat; eliberarea totală sau parțială de impozite a venitului reinvestit, emiterea hârtiilor de valoare corporative, investirea unei părți din mijloacele obținute din privatizarea întreprinderii pentru dezvoltarea proprie; creditarea ipotecară, finanțarea construcției (reconstrucției) edificiilor de producție, valorificarea loturilor de pământ pe baza creditului cu gaj - imobilul. Investirea mixtă (statul și sectorul privat) în proiecte majore cu atragerea investitorilor privați pe bază de concurs.	
Investițiile străine directe și de portofoliu	Crearea cadrului legislativ atractiv, atragerea unor investitori strategici în anumite sectoare-cheie	Importanță strategică pentru Moldova au investițiile în producerea utilajului, materialelor de construcție, obiectele infrastructurii - terminalul pe Dunăre, aeroportul din Chișinău, în electrificarea căii ferate și reconstrucția automagistralelor de bază. Pentru re tehnologizarea întreprinderilor are o perspectivă leasing-ul, crearea instituțiilor financiare cu concursul investitorilor străini - coproprietari ai întreprinderilor din Moldova, care primesc utilaj și servicii pentru el prin leasing. Investițiile de portofoliu (cumpărarea de către companiile și băncile străine a acțiunilor întreprinderilor din Moldova), în scopul neutralizării caracterului lor temporal și speculativ, este oportun să fie orientate spre finanțarea acestor întreprinderi în schimbul unei anumite cote din capitalul statutar.	1998-2000
Public Investment programme	Restabilirea și modernizarea infrastructurii țării prin realizarea unui program de stat de investiții publice Asigurarea acumulării fondurilor	Implementarea Public Investment Programme (PIP) - II orientat către energetică, restructurarea gospodăriilor agricole, infrastructura transportului, serviciile comunale, construcțiile și sfera socială (în total 36 proiecte). Alte sectoare - telecomunicațiile, transportul public, industria, comerțul - sunt orientate spre investițiile din sectorul privat. Finanțarea PIP se efectuează din propriile resurse ale țării și din contul împrumuturilor externe și donațiilor. Elaborarea PIP - III pentru perioada 2001 -2005.	1998-2000 către anul 2000
Concesiile	Atragerea de fonduri suplimentare pentru dezvoltare, efectuarea unor investiții în infrastructura strategică	Demararea acțiunii de concesiune a următoarelor obiective (conform listei aprobate de Parlament în octombrie 1996): construcția apeductului pentru asigurarea cu apă a orașelor Cantemir, Comrat, Ceadâr-Lunga, Basarabeasca; reconstrucția captării de apă și a apeductului Strășeni - Călărași; zăcământul nisipurilor de sticlă, s.Codreni, raionul Ocnița; uzina de ardere a gunoiului din Chișinău; etc. Elaborarea pachetelor investiționale și darea în concesiune a următoarelor obiectele infrastructurii de transport: automagistrala Chișinău - Giurgiulești, sectorul Chișinău - Cimișlia și podul peste râul Nistru în orașul Dubăsari.	1998 1998-2000

5.-3.6 Reducerea economiei tenebre

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Combaterea componentelor distructive ale economiei tenebre și incorporarea celor producătoare în economia oficială.	Desfășurarea a trei tipuri de măsuri: juridice, economice și administrative: <i>juridice</i> - crearea unui sistem legislativ stabil și transparent. <i>economice</i> - descurajarea activității tenebre din punct de vedere al eficienței ei și crearea unor condiții avantajoase pentru activitatea în cadrul economiei formale. <i>administrative</i> - înlăturarea barierelor birocratice în dezvoltarea inițiativei de antreprenariat.	1998-2005
Sectorul subteran	<i>Combatere.</i> Diminuarea crimei și coruperii în societate.	Activizarea activității organelor de combatere. Crearea bazei legislative și a mecanismului de realizare a ei pentru desfășurarea combaterii crimei organizate și a coruperii. Asigurarea transparenței legislației și a accesului liber a maselor largi de populație la hotărârile primite de funcționarii de stat. Crearea unui teritoriu unic vamal cu un serviciu de frontieră comun cu organele vamale transnistrene. În caz contrar - dislocarea temporară a serviciului vamal de-a lungul Nistrului, rezolvarea problemei demarcării hotarelor cu Ucraina la nivel interstatal.	1998-2005
Evaziunea fiscală	<i>Reglementare:</i> Crearea unui mediu economic, care defavorizează evaziunea fiscală. Crearea bazei juridice pentru promovarea măsurilor de diminuare a nivelului de evaziuni fiscale. Schimbări administrative orientate la ridicarea eficienței lucrului organelor de control fiscal.	Diminuarea poverii fiscale a agenților economici. Reorganizarea regimului lucrului organelor de control fiscal (densitatea controalelor și rata penală). Utilizarea mai activă a Legii cu privire la faliment. “Înghețarea” datoriilor întreprinderilor, deblocarea conturilor și examinarea posibilității de a diminua datoriile. Simplificarea procedurilor de lichidare a întreprinderilor, care nu funcționează sau nu prezintă materiale referitoare la activitate. Adoptarea Legii cu privire la management și elaborarea mecanismului de realizare a ei. Crearea unui organ unic cu funcții și drepturi de investigare, descoperire și penalizare a infractorilor disciplinei financiare. Ridicarea prestigiului, profesionismului și stimularea lucrului colaboratorilor organelor de control fiscal.	1998-2000
Sectorul neformal	<i>Susținere:</i> Crearea premiselor economice favorabile. Înlăturarea piedicilor birocratice și asigurarea securității.	Examinarea posibilității de a elibera parțial de la impozite pe antreprenorii micro. Crearea bazei juridice pentru combaterea racket-ului, asigurarea securității agenților micului business. Înlăturarea piedicilor birocratice pentru desfășurarea activității de antreprenariat, simplificarea procedurii de înregistrare a întreprinderilor, rapoartelor statistice și sistemului de impozitare. Crearea unui sistem informațional integrat, accesibil pentru masele largi de populație, care ar include toate aspectele și etapele legale ale activității economice.	1998-1999

5.-3.7 Relațiile economice externe, promovarea exportului

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Comerțul exterior	Creșterea volumului total al exportului Moldova trebuie să devină un furnizor regional de produse și servicii de calitate mondială Ridicarea generală a calității produselor și a competitivității Diversificarea partenerilor comerciali Extinderea segmentului din piața CSI deținut de Moldova Atragerea de know-how tehnologic și managerial Concentrarea asupra unui număr limitat de sectoare cheie ale economiei capabile să devină promotoare a exportului Elaborarea unor produse noi Coordonarea activității guvernamentale.	Lichidarea barierelor interne la export (licențelor, cotărilor, etc.). Eliminarea tuturor piedicilor fiscale, procedurale și organizaționale (crearea unui birou unic de export) Adaptarea la standardele de calitate europene va garanta în același timp și accesul la piața mondială Crearea unei Agenții moldovenești de dezvoltare a exportului MOLTRADE Atingerea unei mai mari eficiențe, unui consum redus de energie și unor costuri scăzute pe unitate de producție. Supravegherea totală a calității. În toate materialele publicitare trebuie accentuate eforturile de îmbunătățire a calității și, pe motivul eficienței sporite, capacitatea de ofertă a unor prețuri competitive. Creșterea esențială a exporturilor către UE, Europa Centrală și de Est. Explorarea piețelor din Orientul mijlociu și Asia de Sud-est Aderarea la OMC. Punerea în aplicare a uniunii vamale moldo-ucrainene (lichidarea taxelor de tranzit prin Ucraina pentru producătorii moldoveni), trecerea în cadrul CSI la aplicarea taxelor vamale în țara de destinație Asocieri comerciale, întreprinderi mixte și sub-contractări. Moldova s-a afirmat în următoarele domenii: prelucrarea avansată a materiilor prime agricole (struguri, tutun), prelucrarea pieii, producerea mașinilor agricole mici, produselor electronice, echipamentului medical, produselor farmaceutice, materialelor de construcție, industria ușoară (încălțăminte, blănuri, confecții, covoare, piele artificială), ambalaje. Acestea ar putea fi produse ecologice alimentare de o înaltă rentabilitate. Sectorul de servicii urmează să crească în domenii ca transportul, turismul etc. Crearea unui Consiliu Interministerial de Promovare a Exportului. Misiunile diplomatice moldovenești în străinătate trebuie să devină promotori ai exportului.	Până în 2000
Credite, împrumuturi	Definirea sectoarelor prioritare ce urmează să beneficieze de împrumuturi Ridicarea eficienței utilizării resurselor Evitarea efectelor nedorite de pe urma acumulării datoriei externe	Îndreptarea creditelor externe în mod prioritar în acele sectoare, susținerea financiară a cărora are un impact benefic real asupra revitalizării economiei naționale și atingerea rezultatelor practice vizibile. Utilizarea surselor financiare externe rambursabile în sectoarele neproductive doar în baza justificării valorii adăugate preconizate (creșterea productivității muncii și atractivității investiționale a Moldovei în baza consolidării sistemului de învățământ și perfecționării cadrelor manageriale locale etc.) Gestionarea atentă a datoriei externe și în general a tuturor fluxurilor de capital străin. De aceea în perspectiva apropiată vor trebui să fie implementate acțiuni reglementatorii directe și indirecte pentru a evita o situație de criză totală a obligațiunilor externe ale țării	Din 1998

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

Asistența tehnică	Planificarea și co-ordonarea utilizării asistenței tehnice	În baza rezultatelor cooperării tehnice în 1992-1996, să se reactualizeze prioritățile asistenței tehnice pentru 1998-2000 (inclusiv, să se adopte un plan de perspectivă pentru anii 2000-2005), prezentându-le donatorilor sub forma unui program integrat.	Din 1998
	Mărirea eficienței asistenței tehnice	În baza programului respectiv să se definitiveze și să se pună în aplicare planuri individuale de colaborare cu donatorii, asigurând valorificarea maximă a capacității de creditare a donatorilor și perfecționarea repartizării mijloacelor disponibile (alocărilor) în proiectele propuse. Complementarea programelor de asistență prin investiții în sectoarele respective.	
	Atragerea de noi surse de asistență	Să se definitiveze și să se pună în funcțiune mecanismul de monitorizare pentru evaluarea proiectelor de asistență tehnică și a eficienței conlucrării între operatorii din străinătate și instituțiile recipiente. Să se desfășoare o activitate sistematică și permanentă în direcția informării prin mijloacele mass-media despre activitățile și rezultatele colaborării tehnice cu donatorii din străinătate. Să se asigure realizarea măsurilor Programului de acțiuni pentru colaborarea cu țările-membre CAD (OECD), aprobat la 18 februarie 1997, în vederea atragerii asistenței economice externe.	

5.-4.1 Reforma proprietății

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Continuarea creării sectorului particular privat, trecerea de la privatizarea contra bonuri patrimoniale la privatizarea contra mijloace bănești. Diversificarea metodelor de privatizare cu scopul atragerii investitorilor.	Utilizarea gamei largi a metodelor de privatizare: licitații (incluzând licitația de tip olandez), vânzarea acțiunilor prin intermediul bursei de valori, oferte publice, vânzări comerciale, schimburi ai mijloacelor circulante contra datorii și capitalizarea întreprinderilor privatizate. Ridicarea rolului fondurilor de investiții și companiilor de trust, ce au participat la procesul privatizării în masă și dețin pachetele de acțiuni la întreprinderile privatizate. Formarea conducerii corporative, capabile să controleze activitatea managerilor întreprinderilor privatizate în scopul folosirii raționale a capitalului public și privat (investit în acțiuni) în beneficiul proprietarilor săi. Formarea pieței imobiliare pe baza introducerii unor sisteme moderne de informare ale ofertelor și necesităților pentru bunurile imobiliare, lărgirii bazei legislative și instituționale de apărare a drepturilor și intereselor legitime ale proprietarilor. Consolidarea considerabilă a bazei juridice a reformării proprietății și apărarea drepturilor noilor proprietari, fapt pentru care sunt necesare elaborarea neîntârziată și adoptarea noului cod civil și penal și a sistemului corespunzător de acte normativ-legislative.	1998-2005
Industrie și servicii	Lărgirea cercului întreprinderilor supuse privatizării.	Spațiile tuturor întreprinderilor de scară mică, care au fost date în arendă la sfârșitul anului 1995. Majoritatea întreprinderilor de scară mică și mijlocie și a întreprinderilor mari, care au rămas de la programele precedente de privatizare, inclusiv renumitele combinate și uzine de producere a vinurilor. Privatizarea parțială a patrimoniului de stat la majoritatea întreprinderilor -monopol natural (transportul aerian și feroviar, telecomunicațiile, complexul de energie și combustibil, gospodăriile comunale) cu atragerea unor investitori strategici.	1998
Agricultură	Accelerarea procesului de reformare a proprietății în sfera agrară.	Desfășurarea reorganizării întreprinderilor agricole. Distribuirea loturilor de pământ și a patrimoniului către proprietari. Crearea în masă a gospodăriilor de fermieri.	1998-1999

5.-4.2 Dezvoltarea sectorului financiar-bancar

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Supraveghere bancară	Standardele contabile internaționale	Trecerea tuturor băncilor comerciale la noul plan de conturi și standardele contabile internaționale	Până la 1.01.1998
	Capitalul normativ total	Capitalul normativ total minim al băncilor comerciale să fie: până la 1.01.1998 – 8 milioane lei către anul 2000 (conform scenariului optimist) – cca. 3 milioane dolari SUA către 2002-2003 (conform scenariului optimist) – cca. 4 milioane dolari SUA	1998-2003
	Suficiența capitalului	Stabilirea plafoanelor minime pentru mărimea capitalului normativ total corelat cu activele ponderate la risc: de la 1 ianuarie 1998 = 8% de la 1 ianuarie 1999 = 10% de la 1 ianuarie 2000 = 12%	1.01.1998-1.01.2000
Cadrul investițional	Încurajarea investitorilor străini	Încurajarea investitorilor străini în vederea participării mai active la modernizarea sistemului bancar și încurajarea creării sucursalelor băncilor vestite (Top-100) din străinătate în Moldova	
	Crearea unei corporații de asigurare a depozitelor	Ar trebuie să fie încurajată crearea unei corporații de asigurare a depozitelor, scopul de bază ar căreia ar fi asigurarea depunerilor populației în băncile comerciale. De asemenea prin crearea acestei corporații Banca Națională ar fi scutită de sarcina intervențiilor repetate în vederea sprijinirii băncilor, ceea ce de fapt nu se încadrează în atribuțiile principale ale băncii centrale. În funcțiile corporației în cauză ar putea intra nu doar achitarea cu depunătorii băncilor falimentare, ci și intervenția în activitatea băncilor problematice. Corporația poate decide dacă banca trebuie să fie lichidată, sau e realist să i se injecteze capital suplimentar, schimbându-se eventual și conducerea băncii etc.	
Instituții financiare	Crearea unei corporații de asigurare a depozitelor	Ar trebuie să fie încurajată crearea unei corporații de asigurare a depozitelor, scopul de bază ar căreia ar fi asigurarea depunerilor populației în băncile comerciale. Funcțiile corporației ar putea cuprinde nu doar achitarea cu depunătorii băncilor falimentare, ci și intervenția în activitatea băncilor problematice. Corporația poate decide dacă banca trebuie să fie lichidată, sau e realist să i se injecteze capital suplimentar, schimbându-se eventual și conducerea băncii etc.	
	Banca de dezvoltare și investiții	Referitor la banca de dezvoltare și investiții dirijată de stat: neadmiterea implicării ei în finanțarea întreprinderilor falimentare. Banca trebuie să dispună de resurse limitate și să-și exercite activitatea pe principii strict comerciale, având scopul doar de a obține profit	
	Sectorul financiar nebanca	Încurajarea creării unor instituții specializate în domeniul finanțării pe termen lung și al asigurărilor, cât și instituții ce ar efectua operațiuni la bursele de valori	
Prevederi legale	Taina comercială în sistemul bancar	Implementarea mai dură a prevederilor cu privire la taina comercială – limitarea numărului de organe care au dreptul de acces la informația despre clienții băncilor comerciale și, în același timp, majorarea responsabilității celor care au acest drept.	

5.-4.3 Reforma sferei sociale. Piața muncii

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Relațiile de muncă	Perfecționarea sistemului de salarizare în ramurile și sectoarele economiei naționale	Aplicarea legii salarizării în redacție nouă; Reexaminarea și determinarea direcțiilor principale în domeniul politicii veniturilor populației; Elaborarea conceptului de dezvoltare a parteneriatului social.	1998 1998-1999 1998
Piața forței de muncă	Echilibrarea cererii și ofertei forței de muncă; crearea noilor locuri de muncă	Elaborarea Programului de stat de creare a locurilor noi de muncă; Aprobarea indicatorilor situației pieței muncii; Implementarea Programului de stat și a sistemului de stimulare a lucrărilor publice; Elaborarea bazei legislative pentru exportul forței de muncă, inclusiv mecanismul de protecție a drepturilor sociale și economice și a responsabilității; Elaborarea legii privind asigurarea în caz de șomaj.	1998 1998 Din 1999 Din 1998 1998
Protecția socială	Reforma sistemului de protecție socială a populației Reforma sistemului de pensionare Reforma sistemului de protecție socială a populației și trecerea la acordarea ajutorului social nominal Asigurarea cetățenilor cu locuințe	Introducerea a două tipuri de asigurare: asigurarea generală obligatorie și profesională și asigurarea benevolă Diversificarea asigurării sociale prin crearea unor forme organizatorico - juridice de asigurare socială nestatală (societăți, companii, fonduri) Implementarea reformei sistemului de pensionare Diversificarea sistemului de pensionare prin crearea sectorului alternativ (privat). Adoptarea legii “Cu privire la fondurile nestatale de pensii”. Adoptarea și aplicarea legii “Cu privire la asigurarea cu pensii de stat” (în redacție nouă) Determinarea nivelului de diferențiere socială a populației, aprecierea indicatorilor de identificare a categoriilor de populație cu venitul sub pragul sărăciei, precum și elaborarea propunerilor de protecție socială Elaborarea actelor normative privind mecanismele de realizare a Legii “Cu privire la minimumul de existență” Revederea sistemului de înlesniri, indemnizații, plăți sociale de stat. Adoptarea Legii “Cu privire la înlesnirile sociale de stat”. Elaborarea și adoptarea Strategiei și Programului Național de combatere a sărăciei Elaborarea programelor speciale de stat a păturilor social-vulnerabile. Modificarea rețelei instituțiilor sociale cu scopul de a spori eficacitatea lor. Mărirea ponderii construcțiilor locative din surse individuale și nebugetare Îmbunătățirea condițiilor de trai a păturilor vulnerabile printr-un program de construcții de locuințe sociale. Trecerea treptată a sferei comunal-locative în gestiune autonomă rentabilă cu asigurarea protecției sociale a categoriilor de populație social-vulnerabile.	1998-1999 1999-2000 Din 1998 1999 1998 1998-2000 1998 1998 1998 1999-2001 2000-2005 1999-2000 2000-2005

5.-2.2 Genurile în dezvoltare

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Crearea unor mecanisme naționale pentru egalitatea și dezvoltarea genurilor	Instituirea unei comisii sau subcomisii parlamentare pentru egalitatea și dezvoltarea genurilor Crearea unui Consiliu privind egalitatea genurilor pe lângă Președinție	1998 1998
Apărarea drepturilor femeii	Elaborarea și adoptarea actelor legislative și guvernamentale Educarea și susținerea femeilor tinere în vederea conștientizării egalității genurilor	Adoptarea unui Program Național pentru perioada 1998-2005 privind dezvoltarea și egalitatea genurilor Adaptarea legislației Republicii Moldova la prevederile Convenției privind lichidarea tuturor formelor de discriminare a femeilor și la prevederile Platformei de Acțiuni adoptate de către guvernele lumii la Beijing, 1995, la Conferința IV mondială în problemele femeilor Adoptarea unor măsuri în vederea acordării creditelor pe termen lung pentru (a) studii superioare (b) construcția locuințelor pentru tinerele familii Organizarea unor cursuri pentru fetele tinere în vederea cultivării respectului față de sine și al cunoașterii propriilor drepturi	1998 1998-1999 1998-1999
Promovarea femeilor la posturi decizionale	Sporirea nivelului de reprezentare a femeilor la luarea deciziilor	Elaborarea politicilor statale privind promovarea femeilor prin aplicarea la toate nivelurile (în administrația publică locală și centrală mai ales) a procedurii "discriminării pozitive" (de exemplu: reprezentanții ambelor genuri vor avea în guvern (ministere, comitete executive) nu mai puțin de 30% de locuri fiecare). Coordonarea activității guvernului cu ONG-urile și cu partidele politice în vederea conștientizării necesității de a atrage femeile la activitatea politică	1998-1999 1998-2000
Asigurarea drepturilor femeii în condițiile economiei de piață	Adaptarea maximală a femeii la rigorile și condițiile economiei de piață	Elaborarea cadrului legislativ favorabil activității unor bănci specializate în acordarea creditelor pentru micile întreprinderi conduse de femei Organizarea sistemului de reciclare a femeilor în vederea reducerii numărului de șomeri printre femei Elaborarea unui program guvernamental de pregătire a femeilor pentru a se încadra în micul business și activitatea în gospodării agricole private	1998-1999 1998-2000 1998-2000
Eliminarea violenței contra femeilor	Reducerea violenței din societate în general și contra femeilor în special	Asigurarea evidenței statistice privind violența în familie și la locul de muncă Adaptarea legislației în vigoare la cerințele zilei privind lupta contra violenței, "hărțuirii" sexuale, proxenetismului și traficului de femei și minori	1998-1999 1998
Sănătatea femeilor	Îmbunătățirea sănătății femeilor	Colectarea și analiza informației privind sănătatea mamei și a copilului (probleme, tendințe și perspective). Elaborarea și adoptarea unui program național privind sănătatea femeilor în perioada fertilității și redresarea situației demografice.	1998-2000

5.-4.4 Reforma sferei de cercetare-dezvoltare (C&D)

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
C&D ca obiectiv al politicii de stat	Formarea C&D ca un sistem efektiv, autonom, polifuncțional bazat pe un suport selectiv și reforme instituționale	Elaborarea sistemului legislativ și normativ C&D	1998-1999
		Restructurarea instituțională a C&D	1998
		Stabilirea direcțiilor prioritare de activitate a C&D	1998
		Reorganizarea Academiei de Științe a Moldovei	1998
		Elaborarea și implementarea mecanismelor de integrare a C&D în învățământul superior	1998-1999
		Crearea infrastructurii inovaționale (parcurilor științifico-tehnologice, incubatoarelor inovaționale, firmelor de tip <i>venture</i>)	1998-2000
		Elaborarea și realizarea unor programe de stat în problemele de importanță națională	1998-2005

5.-4.5 Politica industrială și reforma sectorului întreprinderilor

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Generale	Ameliorarea eficienței managementului întreprinderilor și, în special, a capacității lor de a se ajusta la evoluțiile cererii de pe piețele internă și externă. Creșterea procesului producerii industriale competitive după calitate și preț. Lărgirea piețelor de desfacere.	Proiectele PIP - ului pentru a.a.1998-2000: 4 proiecte în domeniul dezvoltării sectorului privat cu suma totală de 60 milioane USD.	1998-2000
Integrarea în structurile europene.	Accelerarea procesului de cooperare cu partenerii europeni și integrarea în structurile europene.	Accelerarea intrării în Organizația Mondială a Comerțului. Semnarea Acordului de Cooperare cu Uniunea Europeană. Concordanța cu cerințele Uniunii Europene: baza legislativă, normele și standardele, politica monetară și statistica.	1998-2005
Politica competitivității	Crearea și susținerea mediului de concurență în scopul evidențierii producțiilor industriale competitive.	Eliberarea continuă de la controlul administrativ a prețurilor la mărfuri și servicii. Reducerea subvențiilor. Învingerea monopolismului pe baza folosirii legislației antimonopol.	1998-1999

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		Încurajarea concurenței. Liberalizarea continuă a operațiunilor de export-import și limitarea considerabilă a implicării administrative în această sferă; reducerea barierelor tarifare și netarifare.	
Stabilitatea financiară (politica macro-economică)	Asigurarea mediului stabil și previzibil pentru business. Asigurarea stabilității cursului de schimb al valutei naționale. Reducerea nivelului de inflație. Crearea bugetului real, administrarea lui calitativă.	Reducerea substanțială a cheltuielilor bugetare: - reformarea sferei asigurării sociale și înfăptuirea reformei pensionare; - înfăptuirea reformei în sfera socială (ocrotirea sănătății, medicina); - privatizarea continuă a proprietății de stat (în special a întreprinderilor din sectorul energetic); - înfăptuirea reformei gospodăriei comunale; - înfăptuirea reformei militare. Realizarea reformei fiscale, reducerea poverii fiscale și micșorarea numărului de impozite. Aprobarea noului Cod Fiscal. Introducerea standardelor internaționale ale evidenței contabile.	1998-1999
Atragerea investițiilor străine directe	Crearea climatului favorabil pentru atragerea investițiilor străine directe.	Reducerea considerabilă a piedicilor birocratice din calea antreprenoriatului. Integrarea în structurile europene. Crearea bazei legislative de protecție a investițiilor străine directe. Încheierea acordurilor de protejare reciprocă a investițiilor. Obținerea calității de membru al Centrului Internațional pentru Soluționarea Disputelor de Investiții, cunoscut de asemenea ca Convenția de la Washington. Semnarea Convenției de la New York privind recunoașterea și aplicarea deciziilor de arbitraj străin din 1958. Lărgirea rețelei zonelor economice libere, crearea parcurilor tehnologice pe baza întreprinderilor industriale mari (hotărârea Guvernului nr. 477 din 26.05.97). Perfecționarea statutului Agenției de promovare a investițiilor.	1998-1999
Reforma întreprinderilor	Crearea producțiilor industriale competitive. Perfecționarea proceselor de producere și realizare. Reorganizarea internă a întreprinderilor.	Etapele restructurării întreprinderilor: - restructurarea întreprinderilor mari pe baza principiului redimensionării; - implementarea certificării întreprinderilor a sistemului total de dirijare a calității și principiilor “JIT” (exact la timp). Pentru susținerea financiară în restructurarea întreprinderilor industriale ale ramurilor prioritare, este necesară crearea:	1998-2005

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		- Fondului postprivatizațional de investiții; - Fondului de susținere a investițiilor; - Băncii pentru Dezvoltare și Investiții. Stimularea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii de către stat, implementarea Programului de susținere și dezvoltare a micului business. Activizarea utilizării ajutorului organizațiilor internaționale în restructurarea întreprinderilor (strategia dezvoltării, management, marketing, control financiar) prin agenția ARIA. Activizarea utilizării procedurilor de faliment și înghețării datoriilor pentru susținerea restructurării întreprinderilor. Perfecționarea managementului corporativ.	
--	--	---	--

5.-4.6 Reforma agrară și strategia dezvoltării complexul agroindustrial

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Formarea unei noi structuri de producere competitivă în conformitate cu cererile piețelor internă și externă, asigurarea securității alimentare a țării.	Proiectele PIP - ului pentru a.a.1998-2000: 5 proiecte în domeniul dezvoltării sectorului privat cu suma totală de 45.2 milioane USD. Finalizarea privatizării și stabilirea relațiilor de piață. Dezvoltarea exportului producției pe piețele tradiționale și cele noi. Îmbunătățirea aprovizionării populației cu produse alimentare. Rezolvarea neîntârziată a problemelor sociale în cele mai depresive regiuni rurale. Sporirea competitivității producției pe baza restructurării întreprinderilor și introducerii tehnicii și tehnologiilor moderne. Creșterea bunăstării populației de la sate. Ocrotirea landşaftului și sistemelor ecologice.	1998-2000 de la 1998 și permanente
Relațiile funciare	Asigurarea utilizării raționale și ocrotirii terenurilor, reproducerii și ameliorării fertilității solului, ocrotirii mediului natural. Întărirea și dezvoltarea sistemului de proprietate funciară privată în agricultură.	Perfecționarea ordinii de ieșire a țăranilor din gospodăriile colective și înregistrarea lor în organele locale ale puterii de stat. Accelerarea procesului de repartizare țăranilor a actelor privind proprietatea funciară, stabilirea termenelor limită și a mecanismului de finalizare a acestei proceduri. Crearea infrastructurii pieței funciare, inclusiv a unui sistem unic de înregistrare a pământului și proprietății; crearea unui sistem juridic al cadastrului funciar. Analiza proiectelor pilot existente de restructurare a agriculturii cu scopul elaborării propunerilor de perfecționare a ei. Promovarea unei campanii informaționale eficiente vizând baza legislativă în domeniul relațiilor funciare, drepturile și obligațiunile cetățenilor.	1998-1999

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

Politica structurală	Crearea unor întreprinderi viabile ale complexului agroindustrial și reformarea întreprinderilor în conformitate cu noile relații economice. Renovarea potențialului de producție.	Întărirea disciplinei financiare, implementarea procedurilor de falimentare a întreprinderilor cu grad scăzut de viabilitate. Dezvoltarea mecanismelor de alternativă și a altor posibilități de restructurare a întreprinderilor agricole. Stabilirea unui control eficient asupra respectării legislației antimonopol în sfera asigurării tehnico-materiale a agriculturii și prelucrării producției agricole. Dezvoltarea bazei legislative pentru comasarea capitalului bancar și a celui industrial în CAI. Implementarea tehnologiilor cu investiții capitale și consum energetic redus. Crearea unui sistem alternativ de creditare în agricultură. Sporirea productivității și eficienței producerii agricole prin intermediul dezvoltării unor resurse de muncă mobile și ușor adaptive. Atragerea capitalului străin pe calea formării zonelor economice libere în raioanele de frontieră.	1998-1999 de la 1998 și permanente
Politica economică externă	Liberalizarea relațiilor economice externe în corespundere cu cerințele economiei de piață.	Tratative în privința regimului comerțului liber cu țările alăturate Acordului Central-european de Comerț. Participarea Moldovei la lucrările Consiliului Interguvernamental pe problemele CAI a țărilor CSI. Revizuirea tarifelor și regimurilor comerțului exterior cu scopul creării unui sistem eficient și mai puțin birocratizat: tratativele cu comunitatea europeană privitor la statutul de membru asociat.	de la 1998 și permanente
Administrarea complexului agro-industrial	Elaborarea sistemului de neimplicare a statului în activitatea agenților economici. Sporirea eficienței administrării publice în agricultură.	Delimitarea funcțiilor organelor administrării de stat la: - coordonarea și controlul politicii economice și tehnologice, respectarea standardelor, controlul veterinar, protecția plantelor, controlul fondului semincer, munca de selecție a animalelor, folosirea rațională a fondului funciar și a fondurilor fixe; - asigurarea sferei de deservire, informării privitor la piețele externe și interne, ajutorul științifico-consultativ, pregătirea și ridicarea calificării cadrelor; - analiza, monitorizarea, generalizarea și evidențierea cauzelor și urmărilor schimbărilor în dezvoltarea economică a complexului agroindustrial. Măsurile de sporire a eficienței administrării publice în agricultură: - adaptarea funcțiilor de administrare ale Ministerului Agriculturii și Alimentației către cerințele economiei de piață; - reformarea sistemului de instruire agrară la toate nivelurile; - formarea rețelei firmelor de implementare și consulting; - raționalizarea sistemului organizațiilor științifice de cercetări în domeniul agriculturii.	1998-1999 1998-1999
Dezvoltarea socială și culturală a satului	Asigurarea unui nivel înalt de trai și a mediului favorabil pentru toate păturile sociale ale populației rurale.	Realizarea măsurilor pentru micșorarea impactului antropogen asupra mediului înconjurător (formarea zonelor de protecție a naturii, rezervațiilor naturale, barajelor artificiale de apă). Înăsprirea controlului asupra stării sanitare a localităților rurale. Acordarea înlesnirilor întreprinderilor, ce practică activități investiționale în localitățile rurale, ce duc la crearea unor noi locuri de muncă. Dezvoltarea administrării locale, inclusiv prin formarea rețelei de organizații neguvernamentale în localitățile rurale.	de la 1998 și permanente

5.-4.7 Susținerea antreprenoriatului și micului business

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Consolidarea proprietății private, formarea sectorului micului business, formarea unei pătri largi de antreprenori mijlocii.	Crearea condițiilor juridice, economice și organizatorice maximal favorabile pentru dezvoltarea stabilă și accelerată a micului business în toate sferile economiei și soluționarea problemelor legate de extinderea producției bazată pe ultimele realizări ale științei și tehnicii, activitatea inovațională, creșterea substanțială a volumului de producție permanent solicitată și competitivă, crearea noilor locuri de muncă, saturarea pieței cu mărfuri și servicii.	Din 1998
Baza normativă de drept	Lărgirea bazei normative și legislative a asistenței financiare, tehnice și informațional - consultative a antreprenoriatului și micului business de către stat.	Elaborarea proiectelor de legi: cu privire la brevetul antreprenorial; cu privire la Camera de Comerț și Industrie; despre introducerea unor modificări în Legea “Cu privire la susținerea și protecția micului business” și în Legea “Cu privire la achizițiile de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului”, introducerea unor modificări în Codul Fiscal; adăugarea un capitol cu privire la Agenția Națională pentru Dezvoltarea Micului Business și evidența contabilă. Elaborarea proiectelor de hotărâri: despre aprobarea mecanismului de acordare a facilităților în conformitate cu legea “Cu privire la susținerea și protecția micului business”; despre aprobarea Regulamentului privind societățile de creditare reciprocă și asigurarea reciprocă a întreprinderilor mici și micro; cu privire la măsurile primordiale de susținere a întreprinderilor inovaționale mici; a colaborării internaționale de afaceri în sfera micului business; cu privire la dezvoltarea leasingului în sfera businessului mic; despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de arendare de către agenții micului business mic, încăperilor, aflate în proprietate de stat și municipală; despre aprobarea recomandărilor metodice privind asigurarea riscurilor antreprenoriale în cadrul Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Micului Business. Crearea bazei normative pentru certificarea producției și serviciilor prestate de agenții economici ai micului business.	1998
Asistența financiară	Acordarea unor facilități fiscale agenților micului business cu menirea de a stimula activitatea de antreprenoriat și a micului business.	Diminuarea poverii fiscale a micului business și activității de antreprenoriat - taxa pe valoare adăugată, impozitul pe beneficiu și taxe vamale. Asistența financiară a agenților micului business prin diminuarea plății de arendă și sistemul amortizării accelerate. Crearea Băncii pentru Dezvoltare și Investiții și a Băncii Ipotecare.	1998-1999
Asistență instituțională	Crearea și desfășurarea activității unor structuri orientate la susținerea micului business, inclusiv acordarea creditelor sub garanție, achitarea parțială a defalcărilor de către subiectele micului business instituțiilor creditare și de asigurare.	Acordarea garanțiilor pentru agenții micului business de către Agenția Națională pentru Dezvoltarea Micului Business din contul mijloacelor fondului de garanție cu credite din partea băncilor comerciale. Acordarea ajutorului la crearea instituțiilor de susținere a agenților micului business: incubatoarelor - business, centrelor de susținere a micului business în toate centrele raionale, societăților pentru creditare reciprocă și asigurare reciprocă, zonelor antreprenoriatului liber “Taraclia”, “Giurgiulești-Reni-Galați”, “Ungheni - Iași”, parcurilor industriale tehnologice, parcurilor științifice. Crearea centrelor de informație și consulting, orientate spre relațiile cu centrele de informație	1998-2000

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		europene în orașele Chișinău, Bălți. Crearea în orașele și raionale din republică a centrelor de informație privind legislația, impozitele, procedurile administrative, încăperile nelocuite, utilajul, comenzile de stat și municipale, investitorii și proiectele investiționale, datele statistice, expoziții etc. Participare cu cotă a Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Micului Business la proiectele de acordare a asistenței pentru comercializarea tehnologiilor întreprinderilor inovatoare mici, ce funcționează în componența parcurilor tehnologice - inovatoare.	
Susținerea patrimonială	Acordarea ajutorului la creșterea înzestrării întreprinderilor mici cu fonduri. Contribuirea la dezvoltarea pieței de imobil.	Întocmirea de către organele administrației publice locale la toate nivelurile a borderourilor încăperilor nelocuite, asigurarea accesului la aceste borderouri pentru întreprinderile mici. Elaborarea propunerilor pentru crearea condițiilor pentru repartizarea către întreprinderile mici a încăperilor, utilajului, disponibil în procesul restructurării și lichidării întreprinderilor de stat.	1998-2000
Instruirea cadrelor	Îmbunătățirea condițiilor pentru angajarea în câmpul muncii a populației. Instruirea funcționarilor de stat.	Organizarea studierii de către șomerii, femeile și tineri, care intenționează să-și creeze întreprinderi proprii a bazelor antreprenoriatului. Pregătirea, reciclarea și ridicarea calificării conducătorilor și a personalului ministerelor, departamentelor și organelor locale, ce promovează susținerea antreprenoriatului, cadrelor infrastructurii micului business, profesorilor și consultanților, Crearea Centrului Național de instruire, metodic și studiere a business-ului. Elaborarea Programului de studiere a gestiunii contabile conform standardelor naționale de către personalul agenților micului business.	1998-2000

5.-4.8 Reforma sectorului energetic

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Generale	Asigurarea securității energetice a țării. Crearea sistemului de autoasigurare a republicii cu energie electrică și diversificarea surselor de agenți energetici. Crearea premiselor pentru asigurarea viabilă și stabilă a economiei naționale cu resurse energetice.	Modernizarea C.E.R.S. Cuciurgan prin intermediul creării societății pe acțiuni de tip închis "Moldrosenergo" cu participarea "Moldenergo", C.E.R.S. Cuciurgan și PAO "АЭС России". Integrarea sectorului energetic al Moldovei în structurile europene, crearea unui nou nivel calitativ al economiei energetice și asigurarea compatibilității tehnice, legale, organizatorice Construirea a două linii de transport a energiei electrice cu tensiune de 400 kV pentru conectarea cu sistemul energetic european prin teritoriul României. Construirea terminalului petrolier pe Dunăre (Giurgiulești). Proiectele PIP-lui pentru a.a.1998-2000 cu suma totală de 108.5 milioane USD: - Eficiența energetică; - Proiectul pentru energie I;	1998 După 2005 După 2003 1998 1998-2000

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		- Proiectul pentru energie II; - Terminalul petrolier la Giurgiulești; - Programă pe gazificare.	
Reorganizarea sectorului energetic	Direcții generale	Corporatizarea subdiviziunilor fostei companii de stat “Moldenergo”; Comasarea întreprinderilor existente de distribuție și transport a sectorului de gaz într-o singură societate pe acțiuni. Trecerea sectorului termoelectric în proprietate municipală. Finalizarea divizării Societății pe Acțiuni “Tirex-Petrol” în întreprinderi independente și privatizarea lor.	1998-2005
	Cadrul legislativ și instituțional	Formarea cadrului legislativ de dezvoltare pe termen lung a complexului energetic(circa 10 legi și documente normative) și elaborarea mecanismului de realizare a lui. Desfășurarea activității Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în direcțiile eliberării licențelor pentru activitățile ce țin de producerea, transportarea și serviciile de dispecerat, distribuției, furnizării, importului și exportului energiei; reglementării tarifelor pentru produsele și serviciile energetice; asigurării protecției drepturilor consumatorilor produselor și serviciilor energetice; promovării competiției pe piața energetică.	1998-2005
	Privatizarea sectorului energetic	Principalele obiective ale privatizării întreprinderilor sectorului electroenergetic sunt: - obținerea unui volum maxim de resurse financiare necesare statului; - sporirea fiabilității și calității produselor și serviciilor energetice; - atragerea investițiilor de capital pentru reabilitarea / expansiunea sectorului electroenergetic; - îmbunătățirea eficienței de exploatare a sectorului și a gestionării întreprinderilor prin atragerea experienței manageriale și lansarea competiției în sectorul electroenergetic.	1998-2005
	Conservarea energiei	Reducerea intensității energetice a produsului intern brut cu 20% prin: - stimularea introducerii tehnologiilor neenergofage; - instalarea contoarelor la toți consumatorii (îndeosebi organizațiile bugetare); - electrificarea parțială a căilor ferate; - susținerea activităților Agenției Naționale pentru Conservarea Energiei; - ridicarea nivelului de termoizolare a clădirilor.	1998-2005
	Modernizarea sectorului termoelectric	În sectorul termoelectric vor fi efectuate următoarele modernizări: - înlocuirea țevelor existente cu țevi acoperite cu poliuretan sau polietilenă cu termen de exploatare de 25-30 ani; - instalarea contoarelor de energie termică la noduri și grupuri de consumatori casnici; - diversificarea surselor de obținere a energiei termice.	1998-2005
Restructurarea financiară	Adoptarea în sectorul energetic a principiilor de gestionare economică eficientă.	Planul de gestionare a datoriilor sectorului energetic (adoptat de către Guvern prin Hotărârea Nr. 547);	1998-1999

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

		- Achitări reciproce. - Ajustarea tarifelor pentru a acoperi costurile economice. - Conversiunea datoriilor cu termen de rambursare expirat în datorii pe termen lung. - Reducerea nivelului tranzacțiilor barter. - Crearea companiilor private de colectare a datoriilor debitoare. - Alocații bugetare speciale. - Contracte între instituțiile / organizațiile bugetare.	
Restructurarea corporativă	Implementarea elementelor de competiție pe piața energetică prin demonopolizare, privatizarea complexului energetic. Introducerea principiilor de piață în activitatea întreprinderilor sectorului energetic. Excluderea implicării nejustificate a statului în activitatea unităților energetice.	Planul de restructurare a sectorului electroenergetic (adoptat prin Hotărârea Guvernului Nr. 628): - Componenta generatoare va fi separată de Compania de Stat "Moldenergo" și divizată în întreprinderi independente - societăți pe acțiuni, cu privatizarea ulterioară a acestora. - Componenta transportului (rețelele de tensiune înaltă 35 kV și mai mult) și dispeceratul central vor fi organizate într-o companie de stat independentă. - Componenta rețelelor de distribuție (rețelele de 0.4 - 10 kV) se va constitui în întreprinderi independente - societăți pe acțiuni, cu privatizarea ulterioară a acestora. - Organizarea realizării en-gross a energiei electrice-prin întreprinderi private. - Separarea și corporatizarea activităților auxiliare, cu privatizarea ulterioară a acestora. - Transmiterea obiectelor cu menire socială organelor publice locale sau separarea lor. - Transmiterea rețelelor termice și cazangeriilor Companiei de Stat "Moldenergo" la balanța Societății pe acțiuni "Termocom", Asociației republicane de producere "Termocomenergo" sau municipiilor.	1998-2000
Ajustarea la cerințele mondiale	Racordarea rețelelor naționale la rețelele UCPTE Promovarea politicii creării rezervelor de combustibil lichid	Integrarea sistemului energetic al Republicii Moldova cu sistemele energetice a țărilor din bazinul Mării Negre și regiunea munților Balcani. Mărirea capacității de transportare a energiei electrice și ajustarea parametrilor tehnici (tensiunea de 400 kV, frecvența constantă de 50 Hz) Ajustarea activității companiilor de pe piața energetică la cerințele Acordului privind Carta Energetică semnată de către Republica Moldova. Crearea unor rezerve de combustibil lichid suficiente pentru 90 zile.	1998- 2005

5.-4.9 Complexul de construcții

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Construcțiile, industria materialelor de construcții	Restructurarea corporativă: reformarea organizatorică și economică. Crearea sferei competitive, Relansarea activității investiționale Crearea pieței pentru construcții și industria materialelor de construcții.	Proiectele PIP-ului pentru a.a.1998-2000: 5 proiecte în domeniul construcțiilor cu suma totală de 195 milioane USD. Continuarea proceselor de deetizare a întreprinderilor și de demonopolizare a activității lor, de reorganizare a structurilor întreprinderilor subordonate. Lichidarea întreprinderilor falimentare. Elaborarea documentelor legislative și normative ce țin de domeniul investițiilor și, în primul rând, a mecanismelor fiscale, financiar-credite pentru atragerea mijloacelor interne și străine.	1998-1999
Sistemul de proiectare	Sporirea responsabilității proiectanților pentru soluțiile arhitectural - volumetric și tehnice propuse. Asigurarea prin sistemul de proiectare a echilibrului intereselor publice și particulare.	Crearea și implementarea în practică a metodologiei unice în republică privind organizarea licitațiilor la lucrările de proiectare și executarea obiectelor de construcții în corespundere cu standardele europene. Reducerea utilizării proiectelor-tip. Crearea condițiilor necesare pentru asigurarea bazei economice a activității de proiectare. Elaborarea mecanismelor pentru stimularea implementării metodologiei și procedeele moderne de elaborare a proiectelor, sporirii bazei materiale ale instituțiilor de proiectare. Sporirea nivelului de autoritate a proiectanților, păstrarea și dezvoltarea potențialului intelectual al republicii în domeniul proiectării.	1998-1999
Urbanismul și amenajarea teritoriului	Asigurarea respectării principiilor de dezvoltare a localităților, protecție a mediului înconjurător și utilizare rațională a resurselor naturale recunoscute și utilizate în practica mondială. Sporirea rolului autorităților administrației publice locale privind soluționarea problemelor de dezvoltare a localităților.	Crearea premiselor pentru dezvoltarea localităților urbane mici în corelare cu rolul lor în sistemul național de locuire. Stimularea dezvoltării legăturilor funcționale între localități la nivel local, regional și național, utilizând mai eficient potențialul economic și social al localităților. Menținerea echilibrului economic la scara națională, precum și la nivelul localităților și, ca consecință, favorizarea integrării politice, sociale și economice a societății, în scopul aderării la structurile europene și mondiale. Asigurarea protecției monumentelor, locurilor istorice și culturale, precum și a cerințelor societății față de aspectul estetic al construcțiilor. Implicarea mai largă a populației în procesul de pregătire, aprobate și realizare a deciziilor în planificarea urbanistică.	1998-2005
Arhitectura	Utilizarea soluțiilor arhitectural-volumetric în proiectarea și	Crearea și renovarea cadrului normativ în activitatea arhitecturală și proiectarea în construcții.	1998-2005

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

	construcția obiectelor civile și industriale cu scopul aderării la standardele europene.	Utilizarea mai largă a unor forme noi de construcție a întreprinderilor, locuințelor, clădirilor publice și comerciale. Lărgirea practicii de proiectare individuală cu relevarea funcționalităților particulare conform specificului local. Elaborarea și implementarea metodelor și procedeele de soluționare planimetrică, a noilor tipuri de clădiri pentru formarea ansamblurilor arhitectural-urbanistice bine echilibrate în raportul funcție-forma.	
Locuințele	Crearea bazei juridice și normative a funcționării și dezvoltării pieței locuințelor Elaborarea noilor forme a mecanismului financiar-creditor pentru atragerea mijloacelor financiare la construcția locuințelor.	Elaborarea Regulamentului privind creditarea ipotecară a construcțiilor locative ca urmare a Legii “Cu privire la gaj” în vederea extinderii posibilităților populației de primire a creditelor pentru procurarea și construcția locuințelor, elaborarea proiectului Legii cu privire la ipotecă. Contribuirea la implementarea în practică a construcției de locuințe prin utilizarea certificatelor de locuințe. Elaborarea cadrului legislativ și normativ în domeniul construcției și procurării locuințelor.	1998-1999

5.-4.10 Transportul

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Deservirea calitativă și operativă a economiei și populației, cu cheltuieli minimale, respectând standardele ecologice europene.	Proiectele PIP-ului pentru a.a.1998-2000: 12 proiecte în domeniul transportului cu suma totală de 422 milioane USD. Reformarea transportului prin privatizarea lui, liberalizarea activității întreprinderilor de transport și ameliorarea mediului de concurență. Demonopolizarea și crearea piețelor competitive, controlul funcționării lor și a apărării intereselor publice. Crearea unei baze normative pentru protejarea beneficiarilor de abuzul activității monopoliste în transport. Controlul asupra respectării normelor ecologice și a standardelor de securitate în transport.	1998-2005
Transportul auto și rețeaua de drumuri	Crearea unui parc de automobile contemporan Reconstrucția și construcția autostrăzilor conform standardelor	Elaborarea măsurilor orientate spre raționalizarea politicii de formare a prețurilor și de subvenționare în transportul public. Folosirea mecanismelor de concesi, trecerea treptată la sistemul de plată pentru utilizarea	1998-2005

PARTEA 5. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI MATRICE: COORDONAREA MĂSURILOR PRIVIND REALIZAREA STRATEGIEI

	europene.	podurilor și drumurilor. Examinarea posibilității de construire a coridorului european de transport auto N9 prin punctele: Ucraina - Dubăsari - Chișinău - Cimișlia - Comrat - Giurgiulești - România. Crearea concurenței între întreprinderile private care realizează lucrările de exploatare și construcție a drumurilor. Perfecționarea sistemelor ingineresti de asigurare a circulației rutiere.	
Transportul feroviar	Restructurarea în direcția separării infrastructurii feroviare de transportări, iar a transportului de mărfuri - de cel de pasageri, cu privatizarea ulterioară a anumitor direcții de activitate.	Ameliorarea stării magistralelor principale prin reparația terasamentului uzat de cale ferată. Modernizarea mijloacelor de comunicații și de reglementare a circulației, instalarea sistemelor moderne de dirijare a informației. Electrificarea căilor ferate, inclusiv a trasei Ungheni-Chișinău-Tiraspol-Razdelnaia. Examinarea posibilității de construire a coridorului european de transport feroviar N9 prin punctele: Kotovsk (Ucraina)-Râbnîța-Rezina-Orhei-Chișinău-Sângera-Căinari-Cahul-Giurgiulești-Galați (România). Dezvoltarea rețelei de căi ferate de uz intern pentru mărirea eficienței și ameliorarea stabilității deservirii în sfera de transport. Îmbunătățirea calitativă a efectivului mobil pentru transportul de pasageri, utilizarea pentru anumite rute a trenurilor de tipul "Intercity".	1998-2005
Transportul aerian	Atingerea standardelor europene în aviația civilă	Reconstrucția aeroportului din Chișinău. Integrarea deservirii de aeronavigație a Moldovei în Sistemul european de dirijare a circulației aeriene; renovarea și modernizarea utilajului de navigație aeriană, a sistemelor de monitorizare și comunicație. Renovarea și modernizarea parcului de avioane și elicoptere. Crearea sistemului integrat pe rute. Extinderea utilizării sistemelor computerizate internaționale de rezervare a biletelor. Întrarea companiilor aeriene din Moldova în Organizația Internațională a Transportatorilor Aerieni, aderarea la convențiile internaționale de garantare a securității zborurilor.	1998-2005
Terminalul de pe Dunăre	Diversificarea surselor de asigurare cu resurse energetice	Construcția terminalului de produse petroliere în Giurgiulești.	Până la 2000

5.-4.11 Telecomunicațiile și poșta

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Telecomunicații	Ridicarea generală a calității serviciilor, extinderea ariei de servicii: trafic de date, telefonie celulară etc. Acoperirea mai bună a teritoriului Reutilizarea tehnică a centralelor și rețelelor regionale. Asigurarea unei mai bune conexiuni terestre și radio internaționale. Mărirea competitivității operatorului național	Liberalizarea treptată a accesului la piața moldovenească de telecomunicații (echipament, servicii, infrastructură): facilitarea intrării pe piață a altor operatori, accesul liber al altor operatori la rețeaua Moldtelecom. Asigurarea unei rate de penetrare de 23% (linii la 100 locuitori), extinderea telefoanelor publice în teritoriu Digitalizarea a 50% (în prima etapă) din centralele telefonice, promovarea rețelelor din fibre optice în toată țara Finalizarea amenajării rețelelor de fibre optice ce leagă Chișinăul cu Galați, Iași, Cernăuți, Odesa Perfecționarea în continuare a politicii tarifelor în vederea pregătirii pentru o concurență sporită, privatizarea în etape a Moldtelecom-ului.	către anul 2003 către anul 2003
Serviciile poștale	Asigurarea distribuției mai operative a poștei Mărirea accesibilității și calității serviciilor poștale Îmbunătățirea gestiunii companiei “Poșta Moldovei” Mărirea competitivității companiei “Poșta Moldovei” Atragerea de investiții pentru modernizare Ridicarea generală a calității serviciilor, extinderea ariei de servicii:	Atingerea unui termen de livrare a scrisorilor interne de 1 zi lucrătoare maxim (Z+1) iar a scrisorilor externe de (Z+2) până la frontieră țării de destinație. Ridicarea operativității și acoperirii în localitățile rurale și extinderea rețelei de căsuțe poștale în localitățile urbane, asigurarea integrității mandatelor poștale. Modernizarea sistemului logistic, codurilor poștale. Perfecționarea cadrelor prin introducerea pregătirii de specialiști în învățământul superior. Dezvoltarea unui nou sistem de dispecerizare și informatizare a serviciilor poștale. Adaptarea tarificării la costurile pieței, asigurarea unei mai mari flexibilități prin modificări la Codul Poștal. Formarea departamentelor de marketing central și regionale. Lărgirea gamei de servicii: servicii financiare, fax, e-mail. Poșta Moldovei va fi transformată dintr-o întreprindere de stat într-o societate pe acțiuni, unde, conform legii existente, statul va păstra 51%, angajații - 20%, iar celelalte 29% vor fi vândute pe piață. Liberalizarea treptată a pieței serviciilor poștale: colete și telegrame către anul 2000, și celelalte către anul 2005, cu excepția scrisorilor de până la 350g și acelor de până la 5 tarife minime.	până în anul 2000 Către anul 2000 2000-2005

5.-4.12 Informatizarea

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Informatizarea societății	Conectarea performantă la rețelele internaționale de transmisiuni de date.	Definirea unui Program Național de Informatizare. Implementarea unor canale pivot internaționale de transfer date cu capacitatea de cel puțin 2 Mbps. în 4 direcții majore: 1) Europa de Vest; 2) SUA, Canada (prin București); 3) România; 4) Ucraina, Rusia;	1998 până în 1999
	Dezvoltarea infrastructurii informatice în teritoriu	Crearea unei rețele pivot publice de transfer de informație cu viteze de lucru, în funcție de trafic, de la 128 Kbps la 45 Mbps, care va acoperi integral suprafața Moldovei, cel puțin până la nivelul centrelor raionale.	până în 2005
	Dezvoltarea sectorului de servicii informatice publice	Crearea unor servere publice cu informații din domeniile majore de activitate economico-socială, stocarea la ele a informațiilor atât locale, cât și din afara țării. Asigurarea accesului general, la resursele și serviciile informatice. Prestarea serviciilor informatice publice pentru unitățile economice, instituții, persoanele fizice în aceleași condiții, fără diferențiere	către 2005
	Promovarea informatizării societății, dezvoltarea produselor informatice interne	Activități speciale pentru aderarea masivă a instituțiilor, întreprinderilor, a persoanelor fizice la ciber spațiu (informare, facilități, instruire etc.); Asigurarea unei cote de utilizatori ai ciber spațiului de 5%;	
	Ridicarea competitivității sectorului informațional în Moldova	Perfectarea tarifelor la serviciile informatice, alinându-le treptat la cele europene introducerii unei largi competiții în domeniu;	
	Integrarea informațională în ciber spațiul global ca premisă a asigurării competitivității și integrării economiei Moldovei în Europa și în lume în general.	Alinierea la legislația și standardele europene, inclusiv în ceea ce privește reglarea relațiilor economice în sfera producerii și utilizării produselor și serviciilor informatice, prevenirii ingerințelor asupra vieții private și suprimării libertăților individuale;	
	Alinierea la tehnologiile avansate, la standardele europene și mondiale	De-reglementarea și liberalizarea treptată a accesului pe piața sectorului informatic din Republica Moldova, îndeosebi în ceea ce privește serviciile de transfer de date. Programul Național de Integrare Informațională a Republica Moldova în Ciber spațiul Global va forma baza adaptării sectorului informaticii la condițiile economiei de piață;	
	Lichidarea monopolului de stat asupra conexiunilor la Internet	Scoaterea monopolului statului asupra conexiunilor la rețeaua Internet și lichidarea dictatului asupra companiilor independente private care asigură la momentul actual conexiunile la Internet pentru persoanele fizice și juridice	

5.-4.14 Dezvoltarea regională

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
General	Dezvoltarea echilibrată a regiunilor, restabilirea unității complexului economic al țării	Elaborarea și adoptarea unui pachet de legi ce ar răspunde la cerințele Cartei Europene cu privire la Administrarea Locală Realizarea prevederilor Memorandumului cu privire la bazele relațiilor dintre Republica Moldova și Transnistria Aducerea tipologiei regiunilor moldovenești în conformitate cu cerințele Uniunii Europene; reforma instituțională, inclusiv crearea Agenției de Dezvoltare Regională Dezvoltarea relațiilor interregionale cu unitățile teritorial - administrative învecinate din România și Ucraina	1998 Din 1998 1998-1999 1998-2005
Auto-administrarea locală	Îmbunătățirea funcționării administrației municipale și raionale	Măsuri îndreptate spre mărirea cotei de venituri acumulate în bugete locale și formarea proprietății municipale Sustținerea de stat (subvenții, dotări) a regiunilor în criză Crearea cadrului legislativ pentru regiunile Republicii Moldova în calitate de parteneri ai fondurilor structurale UE și în cooperarea transfrontieră	1998-1999 1998 - ... 1998-2000
Dezvoltarea spațială	Perfecționarea rețelei naționale de așezăminte	Măsuri privind coordonarea politicii sectoriale, realizate pe teritoriul urban și suburban Elaborarea și punerea în aplicare a Planului național de dezvoltare a teritoriului Republicii Moldova Dezvoltarea statisticii regionale	1998-2000 1999-2000 1998-1999

5.-4.15 Protecția mediului

<i>Domenii</i>	<i>Obiective</i>	<i>Acțiuni și măsuri</i>	<i>Perioada</i>
Calitatea vieții omului	Îmbunătățirea calității apei potabile. Păstrarea și îmbunătățirea calității aerului. Asigurarea populației cu produse alimentare ecologice Amenajarea spațiilor recreaționale	Elaborarea și implementarea unui Program de îmbunătățire a calității apei potabile (inclusiv din noi surse). Stimularea economică a trecerii la combustibil pur (gaz lichefiat, benzină neetilată) Introducerea taxei pe CO₂. Trecerea eșalonată la standardele europene în privința gazelor de eșapament. De introdus pe larg siglele “Produs Ecologic”, “Produs Reciclabil” în etichetarea mărfurilor industriale și alimentare sub licența Departamentului Mediului. Valorificarea potențialului recreațional al teritoriului se va face prin intermediul creării parcurilor naționale, zonelor de agrement și curative.	către anul 2005
Protecția biosferei	Crearea carcasei ecologice Ameliorarea gestiunii resurselor naturale Gestiunea deșeurilor Combaterea poluării industriale Combaterea poluării transfrontiere	Extinderea spațiilor verzi, zonelor forestiere, a ariilor naturale protejate de stat prin intermediul elaborării unui program special (împădurirea a 13% din teritoriu) Mentținerea și extinderea capacităților potențialului natural pentru satisfacerea cerințelor recreaționale și de agrement. Corelarea impactului entropic cu limitele de suportabilitate a ecosistemelor. Trecerea la utilizarea resurselor biologice în limita capacității lor de regenerare. Raționalizarea utilizării resurselor neregenerabile, trecerea la sursele alternative de materie primă. Programele de minimizare și utilizare a deșeurilor, precum și tehnologiile de incinerare. Evidența strictă a producerii, transportării și înhumării sau nimicirii deșeurilor toxice (crearea registrului național). Pașaportizarea ecologică, oferta de credite întreprinderilor și gospodăriilor pentru proiecte ecologice, expertiza ecologică a tuturor proiectelor Colaborarea internațională pentru prevenirea poluării apelor râurilor Nistru, Prut, Dunăre (România, Ucraina, Comisia Țărilor Dunărene).	către anul 2005
Sistemul de organizare	Reforma administrării de stat a sectorului de protecție a mediului	Revizuirea sferei de competență și reorganizarea structurală a instituțiilor ce gestionează resursele naturale în vederea separării funcțiilor de dirijare a resurselor naturale de cele de exploatare și crearea regiilor autonome. Crearea unui organ statal unic de gestionare a resurselor naturale și protecției mediului.	2005